

11. ročník odborné konference „Rutinní analýza nukleových kyselin molekulárně – biologickými postupy - RANK 2015“ se uskutečnil 4. a 5. února 2015 tradičně v prostorách hotelu Zlatá Štíka v Pardubicích.

Úvodní sdělení tentokrát přednesl filozof Prof. PhDr. Jan Sokol, Ph.D., CSc. Tématem „Odpovědnost za pacienta“ přednesl účastníkům svůj pohled na obecné vztahy mezi poskytovateli služeb a jejich klienty, tradiční povinu těchto vztahů pak konfrontoval s etikou a poukázal na úskalí v reálném vztahu lékař – pacient.

V bloku věnovaném analýze humánního genomu bylo velmi očekávaným sdělení Doc. MUDr. Lenky Foretové, Ph.D., vedoucí Oddělení epidemiologie a genetiky nádorů Masarykova onkologického ústavu z Brna. Autorka mj. zdůraznila výhody použití vysokokapacitních sekvenčních přístrojů při paralelním testování mnoha různých genů, tj. zvýšení pravděpodobnosti zachytit kauzální mutaci při vyšetření standardních genů. Nové techniky vedou i k náhodným zjištěním neočekávaných patogenních mutací a variant pro jiná onemocnění. Blok pokračoval velmi fundovanými přednáškami Mgr. Ondřeje Scheinosta z Nemocnice České Budějovice – kazuistikou, týkající se double-hit lymfomů a Mgr. Vlasty Čejnové z Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem sdělením o diagnostice TAR syndromu.

Mezi očekávané patřilo také sdělení MUDr. Karla Mencla, CSc., mikrobiologa a mykologa z Pardubické nemocnice. Souhrnnou a velmi edukativní přednáškou uvedl blok „Mykózy“, v níž seznámil účastníky se základním přehledem epidemiologie, diagnostiky a terapie mykóz. Zaslouženou pozornost vzbudilo v tomto bloku sdělení RNDr. Michala Slaného, Ph.D. z Výzkumného ústavu veterinárního lékařství, v.v.i. (VÚVeL), ve kterém představil nástroje pro detekci a genotypizaci *Mycobacterium marinum*, původce velmi nepříjemné zoonózy.

Druhý den konference byl zahájen dalším monotematickým blokem, věnovaným hepatitidě E. Úvodní sdělení přednesla MVDr. Monika Kubánková z VÚVeL Brno a bylo věnováno především epidemiologii této významné a nebezpečné zoonózy. MUDr. Lenka Petroušová z Infekční kliniky FN Ostrava pokračovala přehledem zkušeností s klinickými projevy s hepatitidou E, doplněným kazuistikami.

Úplnost bloku završil pojednáním o detekci původce hepatitidy E Mgr. Jakub Mrázek ze Zdravotního ústavu Ostrava.

Následující blok „Využití molekulárně biologických postupů v infektologii“ uvedl svým velmi komplexním sdělením na téma „Molekulární detekce původce syfilis v ČR v letech 2004-2014“ Prof. MUDr. David Šmajš, Ph.D. z Biologického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy Univerzity Brno. Význam detekce vybraných patogenů při řešení složitých situací v transplantologii, kdy jsou pacienti vlivem cílené imunosuprese, a tím reaktivací nebezpečných patogenů ohrožováni často i na životě, popsala Mgr. Margita Bartková z FN Olomouc. O molekulární detekci septických stavů např. multiplexovými postupy pojednal RNDr. Miloš Dendis ze společnosti Gene Proof z Brna. Pozoruhodné a neobyčejně poučné sdělení na téma zajištění kvality molekulárně biologických postupů při detekci patogenů přednesl za kolektiv pracoviště Nemocnice České Budějovice Mgr. Pavel Trubač.

Z řady dalších sdělení v rámci této konference je třeba mezi velmi zajímavé a poučné zařadit také přednášku Mgr. Moniky Morávkové, Ph.D. z VÚVeL v Brně na téma „Potraviny rostlinného původu jako zdroj alimentárních nákaz“. Uvedená práce je typickým příkladem mnohostranného využití molekulárně biologických postupů.

Cenu za nejlepší práce mladých autorů do 35 let si odnesli:

- MVDr. Monika Kubánková za přednášku „Hepatitida E: staré, nové onemocnění a situace v České republice“
- Mgr. Magdaléna Dvořáková za poster „Možnosti molekulární analýzy u pacientů s rodinným výskytem aneurysmat hrudní aorty“.

Konference byla rovněž zpřístupněna studentům 4. a 5. roč. Katedry biologických a biochemických věd, FChT Univerzity Pardubice.

Tak jako v uplynulých ročnících bylo snahou pořadatelů naplnit z velké části záměr, kterým se tato konference stává fórem pro intenzivní komunikaci mezi klinickými a laboratorními specialisty. To je důležité v současné době, kdy na jedné straně probíhá neobyčejně bouřlivý rozvoj možností molekulárně biologických postupů při rutinní analýze humánního a extrahumánního genomu. Zároveň to na druhé straně odhaluje další možnosti v klinickém uplatnění výsledků analýz. Na uvedeném multidisciplinárním fóru (biochemici, mikrobiologové, genetici, kliničtí specialisté a další) tak všechna sdělení působí nejen edukačně, ale i motivačně.